

จดหมายข่าว

ราชบัณฑิตยสถาน

สนามเสือป่า เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๕๖๖-๗๐ โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๙๐

ปีที่ ๑๙

ฉบับที่ ๒๒๒

พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ISSN 0857-7064

ข่าวราชบัณฑิตยสถาน

*** ราชบัณฑิตยสถานขอแสดงความยินดีที่ รองศาสตราจารย์ ดร.นพวรรณ พันธุมธธา ภาควิชาศิลปกรรม สำนักศิลปกรรม ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิต ประเภทวิชาวรรณศิลป์ สาขาวิชาภาษาไทย สำนักศิลปกรรม ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

*** ราชบัณฑิตยสถานจัดการแข่งขันทักษะการใช้ภาษาไทยของเยาวชน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ ทั่วประเทศ ซึ่งทุนการศึกษาพร้อมรางวัล “ราชบัณฑิตยสถานสรรเสริญ” ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ อาคารราชบัณฑิตยสถาน สนามเสือป่า เขตดุสิต กรุงเทพฯ โดยมีนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ ทั่วประเทศ เข้าร่วมการแข่งขันจำนวนทั้งสิ้น ๒๗๔ คน การแข่งขันแบ่งออกเป็น ๔ รอบ ได้แก่ การเขียนสะกดคำ การอ่านออกเสียง (ร้อยแก้ว) การฟังเพื่อเขียนย่อความ และการพูดสะกดคำ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทยเป็นกรรมการตัดสินในแต่ละรอบ

กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนไทยสนใจและใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องทั้งการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียน ซึ่งได้จัดขึ้นต่อเนื่องมาเป็นปีที่ ๓ นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ราชบัณฑิตยสถานกำหนดให้ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นปีภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ผลการแข่งขัน มีดังนี้

รางวัลชนะเลิศ	ด.ญ.เบญญา รัตนผล	โรงเรียนอนุบาลสุธีธร	จังหวัดนครปฐม
รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑	ด.ญ.พิมพ์ลอย ชีระธรรม	โรงเรียนอนุบาลสามเสน	กรุงเทพมหานคร
รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒	ด.ญ.กุลธิดา เครือโสภณ	โรงเรียนอนุบาลสมุทรสาคร	จังหวัดสมุทรสาคร
รางวัลชมเชย ๖ คน ได้แก่			
ด.ช.ติณณภพ รุ่งวิริยะวงศ์		โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
ด.ช.ศุภโชค เซวาน์เจริญ		โรงเรียนวัดท่าเกวียน	จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด.ญ.ธัญพร อารุขปัญญากุล		โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง	กรุงเทพมหานคร
ด.ช.กฤษณะ เรือนใจ		โรงเรียนวัดลานบุญ	กรุงเทพมหานคร
ด.ญ.กชกร จรรยาสวัสดิ์		โรงเรียนวัดบางตลาด	จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด.ญ.หทัยภัทร สังข์ประเสริฐ		โรงเรียนอนุบาลประจวบคีรีขันธ์	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทั้งนี้ โรงเรียนที่มีนักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศจะได้รับรางวัล “ราชบัณฑิตยสถานสรรเสริญ” ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒ และโรงเรียนที่มีนักเรียนได้รับรางวัลชมเชย จะได้รับเกียรติบัตรจากราชบัณฑิตยสถาน โดยจะมีการมอบรางวัลในเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ นี้

*** ผลการคัดเลือกนักแสดงละครผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น รางวัล “ราชบัณฑิตยสถานสรรเสริญ” ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒ มีดังนี้

นักแสดงนำชาย ได้แก่ นายทฤษฎี สทวงษ์	บริษัท สเต็ป ออนเวิร์ด จำกัด
นักแสดงนำหญิง ได้แก่ นางสาวจิรนนท์ มะโนแจ่ม	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗
นักแสดงประกอบชาย ได้แก่ นายวิษณุ จารุจินดา	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗
นักแสดงประกอบหญิง ได้แก่ นางสาวณัฐริกา ธรรมปรีदानันท์	บริษัท บรอดคาซท์ ไทยเทเลวิชั่น จำกัด

ส่วนสถานีโทรทัศน์ที่ได้รับรางวัล คือ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗ และบริษัทผลิตละครที่ได้รับรางวัล คือ บริษัท สเต็ป ออนเวิร์ด จำกัด และ บริษัท บรอดคาซท์ ไทยเทเลวิชั่น จำกัด ซึ่งจะมีการมอบรางวัล “ราชบัณฑิตยสถานสรรเสริญ” ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒ ในเดือนมีนาคม ๒๕๕๓

*** ราชบัณฑิตยสถานจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “เทคนิคการพัฒนาและปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์และแผนกลยุทธ์เพื่อความสำเร็จ” ขึ้น เมื่อวันที่ ๑๔-๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ โฮม แอนด์ ฮิลล์ รีสอร์ท จังหวัดนครนายก ทั้งนี้เพื่อให้ข้าราชการราชบัณฑิตยสถานมีความรู้ความเข้าใจและมีเทคนิคในการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยสามารถนำความรู้ที่ได้จากฝึกอบรมไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปการบรรยายเสนอผลงานค้นคว้าและวิจัย ของราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกต่อที่ประชุมสำนักสำนัก

สำนักธรรมชาติศาสตร์และการเมือง

- วันพุธที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ ธีระวัฒน์ ภาคีสมาชิก ประเภทวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ บรรยายเรื่อง “วิวัฒนาการของกฎหมายทะเล กับผลกระทบต่อการทำหนดเขตทางทะเลของประเทศไทย” ความโดยสรุปว่า อาณาเขตทางทะเลในความหมายทางนิติศาสตร์ หมายถึง อาณาเขตทางทะเลตามกฎหมายระหว่างประเทศ วิวัฒนาการของกฎหมายทะเลส่งผลกระทบต่อการทำหนดเขตทางทะเล เหตุผลสำคัญประการแรกที่ทำให้กฎหมายทะเลมีวิวัฒนาการอย่างรวดเร็วคือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทำให้รัฐชายฝั่งสามารถแสวงประโยชน์ทางทะเลได้ไกลจากฝั่งไปมากขึ้น และความต้องการแสวงประโยชน์จากทรัพยากรที่มีคุณค่าทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตที่มีอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ในทะเล

กฎหมายนี้มีวิวัฒนาการใน ๒ ทิศทางคือ การขยายความกว้างของเขตทางทะเลที่มีอยู่เดิม และการสร้างเขตทางทะเลขึ้นใหม่เพื่อรองรับความต้องการของรัฐชายฝั่ง การขยายความกว้างของเขตทางทะเลเดิม นำน้ำภายในและทะเลอาณาเขตถือเป็นส่วนหนึ่งในดินแดนของรัฐที่มีการขยายความกว้างออกไปจากเดิม นำน้ำภายใน หมายถึง น้ำส่วนที่อยู่ถัดจากเส้นฐานเข้ามาทางแผ่นดิน จึงรวมทั้งทำเรือและปากแม่น้ำไว้ด้วย และมีสถานะเทียบเท่าดินแดนของรัฐ ทะเลอาณาเขต หมายถึง อาณาเขตทางทะเลหรือน่านน้ำของรัฐชายฝั่งที่อยู่ถัดออกไปจากฝั่งทะเลหรือถัดออกไปจากน่านน้ำภายใน ในปัจจุบันทะเลอาณาเขตจะมีความกว้างวัดจากเส้นฐานออกไปในทะเลได้ไม่เกิน ๑๒ ไมล์ทะเล

การสร้างเขตทางทะเลขึ้นใหม่เพื่อรองรับเขตอำนาจของรัฐชายฝั่ง มีการกำหนดเขตทางทะเลขึ้นใหม่คือ (๑) เขตต่อเนื่อง หมายถึง อาณาเขตทางทะเลของรัฐชายฝั่งที่อยู่ประชิดและถัดออกไปจากน่านน้ำอาณาเขต เป็นเขตที่เกิดขึ้นตามอนุสัญญา ค.ศ. ๑๙๕๘ เขตต่อเนื่องของรัฐต้องมีความกว้างอย่างน้อย ๑๒ ไมล์ทะเล เขตต่อเนื่องก็ยังคงความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับรัฐชายฝั่งในบางสภาพภูมิศาสตร์ โดยเฉพาะกรณีทะเลหรือเกาะที่อยู่ภายในอ่าวของรัฐต่าง ๆ (๒) เขตไหล่ทวีป เป็นพื้นดินส่วนที่อยู่ใต้น้ำนับจากชายฝั่งลาดไปในทะเลจนถึงความลึกระดับหนึ่ง ตามบทบัญญัติของอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๘ เขตไหล่ทวีปมีลักษณะที่แน่นอน เนื่องจากใช้เกณฑ์ ๒ ประการในการกำหนดไหล่ทวีป คือ ความลึกและความสามารถในการแสวงประโยชน์ซึ่งต้องมีส่วนที่ประชิดอยู่กับชายฝั่งด้วย (๓) เขตเศรษฐกิจจำเพาะ เป็นเขตที่เกิดขึ้นใหม่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติ ค.ศ. ๑๙๘๒ หมายถึง อาณาเขตทางทะเลซึ่งอยู่ประชิดกับทะเลอาณาเขตและอยู่ถัดจากทะเลอาณาเขตออกไปในทะเลมีความกว้างไม่เกิน ๒๐๐ ไมล์ทะเลนับจากเส้นฐาน

การกำหนดอาณาเขตทางทะเลของรัฐชายฝั่งทั้งหลายจะมีความชอบธรรมและเป็นผลสมบูรณ์ตามกฎหมายระหว่างประเทศได้ต้องเป็นไปตามหลักสำคัญ ๒ ประการ คือ ปฏิบัติการของการกำหนดอาณาเขตทางทะเลจะต้องเกิดจากรัฐเจ้าของดินแดนที่เกี่ยวข้อง และจะต้องสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ สถานการณ์ในปัจจุบัน การอ้างสิทธิ์ทับซ้อนของเขตทางทะเลต่าง ๆ และวิวัฒนาการของกฎหมายทะเลทำให้เกิดปัญหาการอ้างสิทธิ์ของรัฐชายฝั่งทับซ้อนกันเป็นจำนวนมากซึ่งรวมถึงบริเวณพื้นที่ทางทะเลระหว่างประเทศไทยกับเพื่อนบ้านต่าง ๆ การอ้างสิทธิ์ทับซ้อนทางทิศตะวันตกในทะเลอันดามัน กรณีไทยกับพม่า คือจากปากแม่น้ำปากจั่นไปทาง

ทิศตะวันตกอีกราว ๔๗ ไมล์ทะเล ซึ่งฝ่ายไทยกับพม่ายังพิพาทเรื่องกรรมสิทธิ์เหนือเกาะ ๓ เกาะ คือ เกาะหลาม เกาะคัน และเกาะซันก พม่าและอินเดียได้ทำความตกลง ๓ ฝ่ายเพื่อแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างกัน โดยเมื่อไทยเจรจาพิพาทเพื่อแบ่งเขตกับทั้ง ๒ ฝ่ายก่อนหน้านั้นแล้วก็เพียงเจรจากับอีก ๒ ฝ่ายเพื่อเชื่อมเส้นต่อจากความตกลงไทย-อินเดีย พ.ศ. ๒๕๒๑ ไปอีกประมาณ ๒๐ ไมล์ทะเล

ดังนั้น ฝ่ายไทยจึงต้องขอให้ใช้เส้นเชื่อมตรงจุดที่เจรจาไว้กับทั้ง ๒ ประเทศก่อนแล้วซึ่งฝ่ายอินเดียก็ยอมตามข้อเสนอ ทั้ง ๓ ฝ่ายจึงทำความตกลงและแลกเปลี่ยนสัตยาบันกันเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ กรณีไทยกับอินเดีย ในทะเลอันดามันซีกเหนือ ไทยกับอินเดียแม้จะอยู่ห่างไกลกันคนละฟากแต่มีอาณาเขตทางทะเลเกี่ยวข้องกันเพราะอินเดียเป็นเจ้าของหมู่เกาะนิโคบาร์และหมู่เกาะอันดามันซึ่งเป็นหมู่เกาะขนาดใหญ่ทอดยาวจากตอนใต้ของเกาะปีบาริสของพม่าลงมาถึงช่องแคบเกรทบริเวตตอนเหนือสุดของเกาะสุมาตราของอินโดนีเซีย กรณีไทยกับอินโดนีเซีย มีการทำความตกลงเพื่อแบ่งเขตไหล่ทวีปกันถึง ๔ ช่วง ช่วงที่ ๑ เริ่มจากจุดร่วม ๓ ฝ่าย ไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย เที่ยงขึ้นทางเหนือเป็นระยะทางประมาณ ๒๖ ไมล์ทะเล และช่วงที่ ๒ ลากจากช่วงแรกต่อไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ โดยมีการเจรจา ๓ ฝ่ายที่กรุงเทพฯ เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ และสามารถกำหนดจุดร่วมได้ กรณีไทยกับมาเลเซีย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับน่านน้ำภายในและทะเลอาณาเขตมีความตกลงแบ่งเขตที่ทำขึ้นระหว่างไทยกับอังกฤษ ค.ศ. ๑๙๐๙ และพิธีสารแนบท้ายการปักปันเขตแดนของกองข้าหลวงปักปันเขตแดน พ.ศ. ๒๔๕๔-๒๔๕๕ ซึ่งแบ่งเขตจากปากน้ำปะลิสไปถึงจุดกึ่งกลางปากช่องตะรุเตา-ลังกาวิ

นอกจากนี้ ก็ยังมีความตกลงเพื่อกำหนดเส้นลากต่อไปยังจากจุดกึ่งกลางดังกล่าวไปยังจุดร่วมไทย-มาเลเซีย-อินโดนีเซียซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาตรงปากแม่น้ำปะลิสซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นเขตแดนทางทะเลของทิศตะวันตก แต่บริเวณพื้นที่ซึ่งเป็นปัญหาได้กว้างมากนัก และในทางปฏิบัติก็ได้ก่อให้เกิดปัญหาการทับซ้อนกันเรื่องการเดินเรือตรงปากแม่น้ำ การอ้างสิทธิ์ทับซ้อนทางทิศตะวันออกในอ่าวไทย ก่อนที่จะมีอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๘ ว่าด้วยเขตไหล่ทวีป พื้นที่อ่าวไทยส่วนใหญ่มีสภาพตามกฎหมายระหว่างประเทศเป็นทะเลหลวง รัฐชายฝั่งรอบอ่าวไทย ได้แก่ ไทย กัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย ต่างก็ประกาศทะเลอาณาเขตความกว้าง ๓ ไมล์ทะเลจากชายฝั่งหรือขอบนอกของเกาะของตน แต่หลังจากนั้นก็มีการขยายความกว้างของทะเลอาณาเขตออกเป็น ๑๒ ไมล์ทะเล กรณีไทยกับกัมพูชา ยังมีการอ้างสิทธิ์ทับซ้อนกันโดยเฉพาะในไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ฝ่ายกัมพูชาอ้างสิทธิ์โดยลากเส้นผ่านกึ่งกลางเกาะกูดของไทยไปในลักษณะที่ไม่คำนึงถึงหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศแต่อย่างใดนัก ทั้ง ๒ ประเทศเคยเริ่มเจรจาครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒-๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ แต่เป็นเพียงการแสดงท่าทีทางกฎหมายและนำเสนอแนวคิดเรื่องเส้นเขตแดนของแต่ละฝ่าย แต่จากความไม่สงบภายในประเทศกัมพูชาทำให้ทั้ง ๒ ฝ่ายต้องระงับการเจรจาไป โดยในปัจจุบันยังมิได้มีการเจรจาอย่างจริงจัง กรณีไทยกับมาเลเซีย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทะเลอาณาเขต เส้นเขตแดนเริ่มจากปากแม่น้ำโกลกตามความตกลงในสนธิสัญญาไทย-อังกฤษ ค.ศ. ๑๙๐๙ โดยมาเลเซียยอมเลื่อนเส้นเขตแดนมาตามแนวใหม่ซึ่งทั้ง ๒ ฝ่ายตกลงใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งทะเลอาณาเขตโดยเส้นที่มีความยาว ๑๒ ไมล์ทะเล ส่วนการแบ่งเขตไหล่ทวีปไประยะทาง ๒๔ ไมล์ทะเล

ให้ใช้จุดที่อยู่ปากแม่น้ำโกลกเดิมเป็นเกณฑ์ สำหรับการเจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีปต่อไปในอ่าวไทยตอนใต้ ไทยกับมาเลเซียอ้างสิทธิ์ทับซ้อนกันในอ่าวไทยตอนใต้ ทั้งนี้เนื่องจากมาเลเซียเสนอให้ใช้เส้นลากต่อจากเส้นที่ตกลงกันเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ โดยใช้เส้นมัธยะเป็นเกณฑ์โดยไม่ให้ผลใด ๆ กับเกาะโลซินของไทยเลย ดังนั้นจึงเกิดพื้นที่ทับซ้อนคล้ายสามเหลี่ยม ขอบด้านบนคือการอ้างสิทธิ์ของมาเลเซีย ส่วนขอบด้านล่างคือการอ้างสิทธิ์ของไทย ทั้ง ๒ ฝ่ายได้เจรจากันที่เชียงใหม่และทำความตกลงเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ ทั้งนี้ไทย-มาเลเซียได้ร่วมกันจัดตั้งองค์การร่วม ๒ ฝ่ายเพื่อนำก๊าซที่ขุดเจาะได้มาจำหน่ายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๔

กรณีไทยกับเวียดนาม การเจรจาเพื่อกำหนดเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะระหว่างไทยกับเวียดนามในอ่าวไทยเริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ ฝ่ายไทยอ้างสิทธิ์โดยใช้เกณฑ์เส้นมัธยะเพื่อแบ่งเขตโดยใช้ชายฝั่งของทั้ง ๒ ประเทศเป็นฐาน แต่ฝ่ายเวียดนามอ้างสิทธิ์โดยใช้ขอบนอกของเกาะโคจู่ซึ่งอยู่ห่างจากฝั่งราว ๑๐๐ ไมล์ทะเลเป็นพื้นฐานโดยมีได้คำวินิจฉัยถึงเกาะโลซินนอกชายฝั่งของไทยเลย จึงทำให้มีพื้นที่ทับซ้อน ไทยได้พยายามเจรจาให้เวียดนามอ้างสิทธิ์ให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ปัจจุบันในอ่าวไทยมีเพียงความตกลงระหว่างไทยกับเวียดนาม ลงนามเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๙๗ ฉบับเดียวเท่านั้นที่แบ่งเขตระหว่าง ๒ ประเทศไว้โดยใช้เป็นเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะในเวลาเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ยังคงเหลือบริเวณที่มีการอ้างสิทธิ์ทับซ้อนกันอีก ๓ ฝ่าย ทางอ่าวไทยตอนใต้ระหว่างเวียดนาม ไทย และมาเลเซีย

- วันพุธที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ **ศาสตราจารย์ ดร.สิทธิ์ บุตรอินทร์** ภาควิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ บรรยายเรื่อง “**มานุษยนิยมแนวปรัชญาอินเดีย พุทธปรัชญามนุษยนิยม**” ความโดยสรุปว่า อินเดียชนชาติอารยัน เป็นผู้ให้กำเนิดศาสนาและปรัชญาพราหมณ์ (Brahmanism) มาแต่ก่อนพุทธกาล ๑,๐๐๐ ปีโดยประมาณ ถือพระเวท ๓ เรียกว่า ไตรเวทหรือเทวีชชะ ในภาษาบาลี มีฤคเวท ยชุรเวท และสามเวท เป็นคัมภีร์ที่เชื่อกันว่าศักดิ์สิทธิ์สูงสุดแต่เดิมมา ต่อมาใน พ.ศ. ๖๐ ชาวอินเดียผู้นับถือศาสนาพราหมณ์ ได้ผสมผสานชื่อภูเขาอินดูกับแม่น้ำชื่อสินธุเข้าด้วยกัน ใช้เรียกศาสนาพราหมณ์ที่ได้รับการปฏิรูปใหม่ว่า ศาสนาฮินดู (Hinduism) โดยรวมเอาลัทธิศาสนาและปรัชญาทั้งหลายที่เกิดขึ้นในอินเดีย ทั้งที่นับถือพระเวท (Astika) และที่ปฏิเสธพระเวท (N stika) ไม่ละเว้นแม้กระทั่งพระพุทธศาสนาและพุทธปรัชญา ทั้งที่มีคุณลักษณะพิเศษเป็นอเทวนิยมและมนุษยนิยม และปฏิเสธพระเวทโดยสิ้นเชิง วัฒนธรรมคตินิยมอินเดียเป็นบ่อเกิดลัทธิศาสนาและปรัชญามากหลาย ศาสนาฮินดู พระพุทธศาสนา ศาสนาเซน และศาสนาลิกซ์ มีปรัชญา ๙ ระบบ แบ่งเป็น ๒ สาย สายที่ ๑ กลุ่มปรัชญาเทวนิยม ลังกัศยาพระเวทที่ถือเป็นคัมภีร์ต้นกำเนิดและศักดิ์สิทธิ์สูงสุดจากพระพรหมผ่านพวงกาณี สายที่ ๒ กลุ่มอเทวนิยม ที่ปฏิเสธคัมภีร์พระเวทโดยสิ้นเชิง รวมถึงหลักคำสอนใด ๆ ในภายหลัง สืบเนื่องมาจากพระเวท วิถีพุทธเกิดท่ามกลางวิถีพราหมณ์และอื่น ๆ ที่อินเดีย เริ่มเจริญรุ่งเรืองเป็นปึกแผ่นมั่นคงที่อินเดีย และแล้วก็เสื่อมสลายจากอินเดีย พุทธปรัชญามนุษยนิยมจากการเปรียบเทียบแนวคิดความเชื่อระหว่างศาสนาและปรัชญาพราหมณ์-ฮินดูกับพระพุทธศาสนาและพุทธปรัชญา แนวคิดโยงถึงคุณลักษณะพิเศษหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลักษณะปฏิบัติหลักคำสอนที่ปฏิเสธเด็ดขาดโดยสิ้นเชิงซึ่งแนวคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิตใด ๆ ที่นับถือกันมาแต่อดีต ลักษณะปฏิรูปหลักคำสอนที่คงของเดิมบางอย่างเอาไว้ที่เห็นสมเหตุผลผลควรคงไว้ แต่ตีความ อธิบายความ ขยายความ และกำหนดแนวทางพร้อมสิ่งมุ่งประสงค์ใหม่ ใช้คำศัพท์ในวัฒนธรรมทางภาษาเดิม แต่ให้ความหมายใหม่ ลักษณะค้นพบและสร้างขึ้นใหม่ หลักคำสอนที่พระองค์ในฐานะมนุษยย์ได้ทรงแสวงหา

ค้นพบ และบรรลุผ่านการตรัสรู้เองโดยชอบ จากคุณลักษณะพิเศษหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๓ ประการที่ถือเป็นรากฐานและแก่นหลักคำสอนทั้งหลายของพระพุทธองค์ จึงได้กำหนดกรอบการศึกษาเน้นด้านปรัชญาว่า พุทธ-ปรัชญามนุษยนิยม ปรัชญามนุษยนิยม เป็นทั้งเหตุและผลการปฏิบัติและปฏิรูปทางลัทธิศาสนา ปรัชญา สังคมวัฒนธรรม การเมือง การเศรษฐกิจ การศึกษา และวิทยาศาสตร์

ปรัชญามนุษยนิยมนี้ ถือกำเนิดขึ้นครั้งแรกในโลกมนุษยที่อินเดีย โดยพระพุทธเจ้าเมื่อ ๕๔๔ ปีก่อนคริสต์ศักราช พุทธปรัชญามนุษยนิยม จึงเป็นหลักการและแนวทางการพัฒนามนุษย์สู่วิถีชีวิตบูรณาการภายใต้หลักธรรมาริปไตยมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ อเทวนิยม อวดถุนิยม ธรรมชาตินิยม อิสรเสรีนิยม เหตุผลนิยม ประสพการณ์นิยม-ปฏิบัตินิยม ประโยชน์สุขนิยม ลัทธิพหุนิยม และมีชฌิมนิยม มนุษย์มีต้นกำเนิดมาจากไหน แต่เมื่อใดและความเป็นมนุษย์จะเปลี่ยนสุดตรงไหน เมื่อไร และอย่างไร เช่นนี้ไม่ใช่ปัญหาของคุณค่าสัจจะสำคัญใด ๆ สำหรับพุทธปรัชญามนุษยนิยม พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสชี้แจงชัดแจ้งว่า ได้ทรงบรรลุพระสัจธรรมผ่านประสพการณ์การปฏิบัติของพระองค์เอง หาได้มาจากความบังเอิญ ทรงประกาศชัดเจนว่า พระองค์ทรงเป็นมนุษย์ (มนุษย์สกุโต) หาได้ทรงกล่าวอ้างมาจากอื่น พระองค์มีพระพุทธรูปหรือวัตรให้ถือเป็นแบบอย่างแก่มนุษย์ มนุษย์มิใช่ผลงานเนรมิตของพระพรหมผู้เป็นเจ้า ดำเนินวิถีชีวิตตามพรหมลิขิต มิใช่ลัทธิลัทธิสังคมแต่มนุษย์เป็นเวไนยสัตว์ ผู้มีใจสูงใช้เหตุผล สติปัญญาและคุณธรรมในการครองชีวิต ชีวิตที่มีคุณภาพบูรณาการปรุงแต่งขึ้นด้วยกายที่เป็นรูปธรรม และจิตใจที่เป็นนามธรรม มนุษย์กับธรรมชาติเป็นทอรรณะคลุมเนื้อหากองปรัชญาและอื่น ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติแนวมนุษยนิยมนี้เราเข้าใจได้ ๒ มิตติคือ มิตติทางปริวิสัยหรือวัตรวิสัย ให้หมายความถึงโลกแห่งธรรมชาติและมิตติทางอวัตรวิสัย หมายถึง โลก คีอมมนุษย์ ซึ่งปรุงแต่งให้เกิดเป็นชีวิตขึ้นด้วยองค์ประกอบทางกายภาพ-รูปธรรมหรือวัตรธรรม กับ ทางจิตภาพ-นามธรรมหรือจิตใจ อยู่ในประเภทสังขตธรรม ที่มีอยู่และเป็นไปตามธรรมชาติในกฎธรรมชาติที่เรียกว่า กฎไตรลักษณ์ดังกล่าวข้างต้น ที่มาของสังคมและหลักภราดรภาพในสังคม ตามทอรรณะปรัชญาพราหมณ์-ฮินดู พระพรหมในภาคของ “ปุรุชคตะ” ได้ทรงสร้างมนุษย์ คุณค่า สถานภาพชั้นวรรณะ ลิทธิหน้าที่ ความสัมพันธ์ ตลอดจนสถาบันทุกสถาบันและทุกระดับของความเป็นอยู่ พระพุทธเจ้าทรงปฏิเสธ ทรงวิเคราะห์ชี้แจงออกเป็นประเด็น ๆ ตามแนวพุทธปรัชญามนุษยนิยม ดังนี้ (๑) ในแง่ลัทธิมนุษย ไม่มีพระพรหมผู้สร้างโลก มนุษย์ต่างหากที่สร้างโลกมนุษย์ด้วยตนเอง (๒) ในแง่เหตุผลนิยม ทุกสิ่งทุกอย่างรวมทั้งสังคมมนุษย์ (๓) ในแง่จริยศาสตร์ มนุษย์ไม่มีบาปบุญติดตัวสืบทอดให้กันทางสายเลือด

มนุษย์กับการเมือง การเมืองมิใช่เรื่องผูกขาดให้เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือพรรคใดพรรคหนึ่ง แต่การเมืองย่อมเนื่องด้วยทุกคนที่ดำเนินชีวิตกระทบด้วยโลกธรรม ลาก-เลื่อมลาก ยศ-เสื่อมยศ สรรเสริญ-นินทา และสุข-ทุกข์ พุทธปรัชญามนุษยนิยมได้ให้หลักคิดที่เป็นลัทธิธรรมทางการเมืองการปกครอง ที่มีเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์เป็นสากล ละเอียดลึกซึ้งและกว้างไกล เน้นตรรกศาสตร์และจริยศาสตร์ทางการเมือง เราสามารถนำแนวคิดนี้มาวิเคราะห์และจัดระบบปรัชญาการเมืองต่าง ๆ ให้สังกัดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งใน ๒ ฝ่ายตรงกันข้ามกัน คือ (๑) อัตตนิยม เรียกตามลักษณะอำนาจ การได้มาซึ่งอำนาจ การครองอำนาจ ให้เป็นพลังทางการเมืองการปกครองว่า ระบอบอัตตาริปไตย (๒) โลกนิยม เรียกตามลักษณะอำนาจ การได้มาซึ่งอำนาจ การครองอำนาจ ฯลฯ ผลเกิดจากอำนาจให้เป็นพลังทางการเมืองการปกครองว่า ระบอบโลการิปไตย ที่เรียกและ

นิยมชมชอบกันมากในปัจจุบันว่า ระบบประชาธิปไตย (Democracy) ในความแท้จริงทางการเมืองการปกครอง มนุษยนิยมนี้ไม่หยุดอยู่กับปรัชญาการเมืองสุดโต่งตกขอบ ตรงกันข้ามและขัดแย้งกัน ๒ ฝ่ายนี้ เพราะระบบแรกถือบุคคลเป็นใหญ่สุด ระบบที่ ๒ อาจได้อำนาจของประชาชนมาใช้แทนประชาชน และอ้างเพื่อประชาชน

ในตำราปรัชญาการเมืองทั่วไป ความเป็นมาของรัฐและรัฐบาลโดยสรุปมี ๒ ทรศนะหรือทฤษฎี คือ ทฤษฎีเทวกำเนิด และทฤษฎีสัญญาประชาคม ใน ๒ ทรศนะนี้ พุทธปรัชญาการเมืองเห็นพ้องกับทรศนะสัญญาประชาคม เป็นเบื้องต้นและแต่เพียงรูปแบบ ทั้งนี้ สัญญาประชาคมนั้น จะต้องร่วมกันกำหนดและบัญญัติขึ้นโดยทุกฝ่ายผู้ตั้งอยู่ในธรรมเท่านั้น รัฐและรัฐบาลมีเหตุปัจจัยให้เกิดมีขึ้น เพราะเป็นส่วนหนึ่งของสังขตธรรม ไม่ได้เกิดเองมีเองตามธรรมชาติ และปราศจากการประกอบกรรมของมนุษย์ คำว่า ธรรมาธิปไตย ถือเอาความทางจริยศาสตร์การเมืองและการปกครองบริหารเป็นประเด็นสำคัญ เรื่องอำนาจและความเป็นใหญ่ร่วมกันเข้าเรียก อำนาจอธิปไตย ตามที่นิยมเรียกกันในปัจจุบัน กับเรื่องผลที่ได้จากการใช้อำนาจนั้นว่าเป็นผลดีหรือผลร้าย พัฒนาหรือหายนะ เพราะอำนาจเป็นใหญ่ในโลก แต่ตัวอำนาจอธิปไตยเองก็ดี ที่มาแห่งอำนาจอธิปไตยก็ดี ต้องเป็นไปตามธรรมถือธรรมเป็นอำนาจสูงสุด จึงเรียกว่า ธรรมาธิปไตย ผู้นำในอุดมคติควรต้องเป็นปราชญ์ เป็นผู้พร้อมด้วยความเป็นเลิศทางความรู้ชอบและความประเสริฐทางความประพฤติชอบ ที่เรียกว่า สัมบุรุษ ควรต้องเป็นนักเสียสละและเป็นแบบอย่างในความเป็นนักเสียสละของประชาชน ไม่ตกเป็นทาสความทะยานอยากความละโมภโลภมาก ความอิจฉาริษยาอาฆาตพยาบาท ถ้าผู้นำทำหน้าที่รัฐบาลยึดหลักธรรมาธิปไตย เป็นนิติธรรมและธรรมาภิบาล สุนิธิรัฐในการประกอบกรรมทางการเมืองและการปกครองบริหาร ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอันชอบธรรม ประชาชนยอมแซ่ซ้องสรรเสริญ และนั้นยอมหมายความว่าเสียประชาชนคือเสียสวรรค์

ความเป็นผู้นำหรือผู้ทำหน้าที่รัฐบาล ย่อมขึ้นอยู่กับมติมหาชนคู่สัญญา ผู้ทรงพลังหรืออำนาจวินิจฉัยเด็ดขาดซึ่งชะตากรรมของผู้นำทำหน้าที่รัฐบาล เมื่อได้รับมอบหมายตำแหน่งพร้อมสิทธิหน้าที่และอำนาจ ในการปกครองบริหารประเทศแล้ว ผู้นำทำหน้าที่รัฐบาลจะต้องประพฤติตนตั้งอยู่ในคุณสมบัตินั้น คุณสมบัตินี้ของผู้นำหรือประมุขหรือผู้ปกครองบริหารระดับต่าง ๆ ตามหลักสูตรผู้นำในระบบธรรมาธิปไตยนี้มี ๑๐ ข้อ เรียกว่า ทศพิธราชธรรม ถือเป็นรากเหง้า แก่น และหัวใจของคุณสมบัตินี้ความเป็นผู้นำโดยแท้

สำนักวิทยาศาสตร์

- วันพุธที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ศาสตราจารย์ ดร.มงคล เดชนครินทร์ ราชบัณฑิต ประเภทวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ บรรยายเรื่อง “อินเวอร์เตอร์แบบขับน้ำที่ใช้มอเตอร์เพื่อจุดหลอดวาวแสงด้วยแบตเตอรี่” ความโดยสรุปว่า การนำเสนองจรอินเวอร์เตอร์แบบที่ขับน้ำด้วยออสซิลเลเตอร์ และใช้ทรานซิสเตอร์แบบมอสเฟตในวงจรกำลังเพื่อจุดหลอดวาวแสงขนาด ๑๘ วัตต์ด้วยแบตเตอรี่ วงจรออสซิลเลเตอร์ที่ใช้ขับน้ำทรานซิสเตอร์ดังกล่าวสร้างขึ้นจากวงจรรวมเบอร์ ๕๕๕ ซึ่งให้แรงดันออสซิลเลชันที่ความถี่ถูกกำหนดไว้ที่ ๑๗.๕ กิโลเฮิร์ตซ์ ส่วนวงจรที่สร้างแรงดันขับน้ำทรานซิสเตอร์ในวงจรมันประกอบด้วยทรานซิสเตอร์แบบโพลาร์ขนาดเล็กตัวหนึ่งกับชิ้นส่วนวงจรอื่น ๆ ผลการทดลองปรากฏว่า วงจรอินเวอร์เตอร์ที่นำเสนอนี้มีสมรรถนะสูงกว่าวงจรจุดหลอดวาวแสงที่ใช้อินเวอร์เตอร์แบบขับน้ำที่ใช้ทรานซิสเตอร์แบบโพลาร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วงจรอินเวอร์เตอร์ในที่มีประสิทธิภาพทางไฟฟ้าอยู่ในช่วงร้อยละ ๖๔.๒-๘๕.๒ ส่วนวงจรอินเวอร์เตอร์ที่เคยนำเสนอในอดีตมีประสิทธิภาพสูงสุดอยู่ในช่วงร้อยละ ๖๑.๗-๗๓.๖

ศาสตราจารย์ นพ.ยงยุทธ วัชรคุลย์ ราชบัณฑิต ประเภทวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาแพทยศาสตร์ บรรยายเรื่อง “การดำเนินงานของเครือข่ายสหวิทยาการแห่งราชบัณฑิตยสถานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

- วันพุธที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ศาสตราจารย์ ดร.เปี่ยมศักดิ์ เมนะเสวต ราชบัณฑิต ประเภทวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิชาการประมง บรรยายเรื่อง “เส้นทางสู่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่มีความยั่งยืน” ความโดยสรุปว่า การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่มีความยั่งยืน (sustainable aquaculture) คือ การเพาะเลี้ยงที่สามารถจัดหาโปรตีนจากสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคของคนได้อย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องอยู่บนรากฐานของการปฏิบัติที่ดี (good practices) มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีความรับผิดชอบ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมีนัยกับพื้นที่ข้างเคียง ในขณะที่ตัวมันก็มีผลในการพัฒนาสังคมและความเจริญของเศรษฐกิจในพื้นที่หรือภูมิภาคที่ดำเนินการเพาะเลี้ยงด้วย CONSENSUS เป็นผู้ให้คำจำกัดความดังกล่าว

CONSENSUS เป็นที่ประชุมของผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเจ้าหน้าที่ของรัฐ และนักวิชาการของประเทศต่าง ๆ ในสหภาพยุโรป CONSENSUS มีวัตถุประสงค์ในการวางมาตรการของการประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่มีความยั่งยืนซึ่งทุกประเทศสมาชิกต้องถือปฏิบัติ CONSENSUS ได้จัดการประชุมเพื่อหารือแนวทางและกำหนดมาตรการแล้ว ๒ ครั้ง กล่าวคือ ครั้งแรกใน ค.ศ. ๒๐๐๕ เป็นการหารือกำหนดแผนงาน และครั้งที่ ๒ ใน ค.ศ. ๒๐๐๘ เพื่อติดตามสรุปผลการดำเนินงานการวางมาตรการต่าง ๆ เพื่อจะนำมาบังคับใช้ในปี ๑-๒ ปีข้างหน้า การบังคับใช้เริ่มในประเทศของกลุ่มสหภาพยุโรปก่อนแล้วต่อจากนั้นก็จะเป็นมาตรการควบคุมระหว่างสหภาพยุโรปกับประเทศคู่ค้าจากภูมิภาคอื่น ๆ การวางมาตรการควบคุมได้กำหนดกลุ่มดัชนีชี้วัดกลุ่มต่าง ๆ ของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรวมทั้งหมด ๙ กลุ่ม กล่าวคือ ผลลัพธ์ในเชิงเศรษฐศาสตร์ มาตรการสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การจัดการด้านสุขอนามัย ทรัพยากรบุคคล บรรรจภัณฑ์และการขนส่ง ภาพพจน์สาธารณะ การใช้ทรัพยากร และประเด็นอื่น ๆ ที่ควรได้รับการพิจารณา ทั้ง ๙ กลุ่มดังกล่าวข้างต้นมีดัชนีชี้วัดรวมทั้งหมด ๗๘ รายการ ประเทศไทยควรให้ความสนใจในเรื่องนี้เพราะหากไม่สามารถดำเนินการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ตามมาตรการการเพาะเลี้ยงที่มีความยั่งยืนก็จะมีปัญหาในการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำไปยังประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป

ศาสตราจารย์ นพ.สุรพล อิศโรกรศีล ราชบัณฑิต ประเภทวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาแพทยศาสตร์ บรรยายเรื่อง “ลิวคีเมีย” ความโดยสรุปว่า ลิวคีเมีย (Leukemia) หรือมะเร็งเม็ดเลือดขาว พยาธิกำเนิดของลิวคีเมีย - hypothesis โรคที่มีการเพิ่มจำนวน (proliferation) ของตัวอ่อนของเม็ดเลือดขาว โดยไม่มีขีดจำกัด (uncontrolled neoplastic proliferation) แบ่งได้เป็น ๒ ชนิด ได้แก่ เฉียบพลันและชนิดเรื้อรัง ลิวคีเมียชนิดเฉียบพลัน มีการเพิ่มจำนวนของตัวอ่อนของเม็ดเลือดขาว โดยไม่มีการพัฒนาเป็นตัวแก่ ลิวคีเมียชนิดเรื้อรัง มีการเพิ่มจำนวนของตัวอ่อนของเม็ดเลือดขาว โดยมีการพัฒนาเป็นตัวแก่ได้บางส่วน อาการและอาการแสดง ลิวคีเมีย ชนิดเฉียบพลัน มีอาการของการสร้างเม็ดเลือดปกติลดลง โลหิตจาง anemia ไข้ โรคติดเชื้อ เลือดออกจากเกล็ดเลือดต่ำ ชนิดเรื้อรัง มีจำนวนเม็ดเลือดขาวในเลือดสูง ม้ามโต ต่อมทอนซิลโต ออกราคาแข็งค้ำ MT1-MMP expression มีความสำคัญเกี่ยวกับพยาธิกำเนิดของลิวคีเมีย เซลล์ลิวคีเมียในชนิดเฉียบพลัน มี MT1-MMP expression ต่ำ ทำให้มีเซลล์ลิวคีเมียสะสมในไขกระดูกจึงมีอาการที่เกิดจากการสร้างเม็ดเลือดปกติลดลง ส่วนเซลล์ลิวคีเมียในชนิดเรื้อรัง มี MT1-MMP expression สูง ทำให้เซลล์

ลิวคิเมียออกมาในเลือด จึงไม่ขัดขวางการสร้างเม็ดเลือดในไขกระดูก

ศาสตราจารย์ ดร.ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ ภาควิชาชีววิทยา ภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ บรรยายเรื่อง “ระบบการจัดการพลังงานในอุตสาหกรรม” ความโดยสรุปว่า ระบบการจัดการพลังงาน (Energy Management System) จะช่วยในการบริโภคพลังงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ สำหรับโรงงานที่มีขนาดหม้อแปลงตั้งแต่ ๑,๑๓๕ กิโลวัตต์แอมแปร์ขึ้นไปหรือที่มีการใช้พลังงานรวมทั้งจากไฟฟ้าและความร้อนรายปี ตั้งแต่ ๒๐ ล้านแอมแปร์ขึ้นไป มีกฎหมายควบคุมให้มีการจัดทำระบบจัดการพลังงานและต้องรายงานผลการดำเนินงานของระบบเป็นประจำทุกปี โดยเริ่มผลของการดำเนินงานใน พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป โดยที่ใน ค.ศ. ๒๐๑๑ มาตรฐานสากลสำหรับระบบการจัดการพลังงาน ISO 50001 จะพร้อมให้ผู้ที่ต้องการการรับรองระบบนำไปใช้ การพัฒนาระบบการจัดการพลังงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอุตสาหกรรมทั้งในด้านปฏิบัติตามกฎหมายและการป้องกันการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

สำนักศิลปกรรม

- วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ **ศาสตราจารย์ ดร.เรณูทัย ลัจจพันธ์** ภาควิชาศิลปกรรม ภาควิชาวรรณศิลป์ สาขาวิชาวรรณกรรมร้อยแก้ว บรรยายเรื่อง “นวนิยายรางวัลซีไรต์ ปี ๒๕๕๒” ความโดยสรุปว่า การประกวดวรรณกรรมรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ประจำปี ๒๕๕๒ เป็นการประกวดครั้งที่ ๓๑ หลังจากเริ่มประกวดครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๕๒๒ วรรณกรรมที่จัดการประกวดในปีนี้เป็นประเภทนวนิยาย ซึ่งส่งเข้าประกวดจำนวน ๗๖ เรื่อง นวนิยายที่ได้รับคัดเลือกในรอบสุดท้ายก่อนการตัดสินมี ๗ เรื่อง ดังนี้ (๑) เงาฝันของผีเสื้อ ของ เอื้อ อัญชลี จากสำนักพิมพ์มติชน (๒) ทะเลน้ำนม ของชัชวาลย์ โคตรสงคราม สำนักพิมพ์หนังสือแม่บ้าน (๓) ประเทศใต้ ของ ชาศริต โภชะเรือง สำนักพิมพ์กวีวนปาร์ตี้ (๔) โรงเรียนที่เงียบที่สุดในโลก ของฟ้า พูลวรลักษณ์ สำนักพิมพ์ไทม์ไลน์ (๕) ลับแล, แก่งคอย ของ อุทิศ เหมะมูล โดยแพรวสำนักพิมพ์ (๖) โลกใบใหม่ของปอง ของ ไชยา วรรณศรี สำนักพิมพ์วรรณศรี (๗) วิญญาณที่ถูกเนรเทศ ของ วิมล ไทรนันทน์ สำนักพิมพ์สามัญชน
- เรื่องที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ประจำปี ๒๕๕๒ คือ ลับแล, แก่งคอย ของ อุทิศ เหมะมูล ซึ่งเป็นนวนิยายที่เล่าเรื่องชีวิตเด็กชายวัยรุ่นที่ถูกอำนาจแห่ง “ความถูกต้อง” ควบคุมโดยไม่รู้ตัว ความคิดและการดำเนินชีวิตที่ถูกกำหนดไว้นั้นมีพลังอำนาจเกินกว่าจะขัดขืน ชีวิตที่ขาดอิสระจึงเหมือนการเดินทางอยู่ในเขาวงกต ทางออกของเขาที่ดูเหมือนว่ามีอยู่เพียงทางเดียวจึงเกือบนำไปสู่การแตกสลายของตัวตน นวนิยายเรื่องนี้จึงทำให้เราตระหนักว่า การตอบคำถาม “ฉันคือใคร?” อาจเป็นการค้นพบที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของมนุษย์ มนุษย์พยายามหาคำตอบเกี่ยวกับอัตลักษณ์หรือตัวตนในท่ามกลางสังคมที่กำหนดหรือคาดหวังให้เขา “เป็น” จนบางครั้งเราอาจต้องตั้งคำถามว่า เราเป็นปัจเจกชนที่มีวิญญาณอิสระ หรือเป็นเพียงผลผลิตจากพิมพ์ที่ผู้อื่นสร้างขึ้นมา นวนิยายเรื่อง ลับแล, แก่งคอย ได้เสนอมิติอันซับซ้อนของตัวตนมนุษย์ที่แยก ไม่ออกจากประวัติความเป็นมาของครอบครัวชาติพันธุ์ ชุมชน สังคม ความเชื่อ ตำนาน เรื่องเล่า ฯลฯ ในความเป็น “เรา” จำต้องโยงกับ “ความเป็นอื่น” หรืออีกนัยหนึ่ง ความเป็นอื่นนั้นสร้างเราขึ้นมา ผู้เขียนใช้กลวิธีการเล่าเรื่องอันแยบยล สร้างตัวละครที่มีเลือดเนื้อและอารมณ์ราวกับมีตัวตนจริง สร้างแก่นและบรรยากาศได้อย่างมีชีวิตชีวา และใช้ภาษาเรียบง่ายแต่ทรงพลัง แสดงจินตภาพกระจ่างและงดงามมองในแง่ของคตินิยมหลังสมัยใหม่หรือโพสต์โมเดิร์น นวนิยายเรื่องนี้แสดงพลังอำนาจของเรื่องเล่าที่ผู้แต่งเสกเป่าตัวหนังสือให้เป็นเรื่องราวข้อเท็จจริงที่ผู้อ่านหลงเชื่อ คล้อยตาม และจมหายไปในท้องทะเลแห่งตัวหนังสือนั้น จากนั้นผู้เขียนจึงดึงผู้อ่านขึ้นมา แล้วบอกใหม่ว่าที่

เล่ามาแล้วนั้นเป็นเพียงการปั้นน้ำให้เป็นตัว แท้จริงแล้วเรื่องราวเป็นอีกอย่างหนึ่ง นี่คืออำนาจของวรรณกรรมในการสร้างมายาคติ ตามคตินิยมหลังสมัยใหม่

วรรณกรรมมีใช้งานศิลปะแห่งการถ่ายทอดความจริง หากแต่เป็นศิลปะการใช้ภาษาเพื่อประกอบสร้างเรื่องเล่าตามจุดประสงค์ของผู้แต่ง ข้อความสุดท้ายในนวนิยายเรื่องนี้ชี้ให้เห็นว่า ชีวิตมีอะไรอื่น หากแต่คืองานศิลปะ มนุษย์ทุกคนเป็นประติมากรที่ต้องตกแต่งชีวิตของตนเองให้งดงามที่สุด ดังนั้น หากเราเพียรพยายามลัดลึงลวงต่าง ๆ ในชีวิตออกไปแล้ว ก็จะพบความจริงของชีวิตคือความงดงาม เฉกเช่นประติมากรที่สกัดส่วนเกินบนแท่งหินอ่อน เพื่อให้ได้รูปแกะสลักที่งดงามที่สุดนวนิยายเรื่องนี้นับเป็นผลงานที่แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีความคิดที่ตลกขบขัน มีชั้นเชิงแยบยลที่ถ้อยทอดมิติลึกซึ้งของความเป็นมนุษย์ได้อย่างซับซ้อน หลอกล่อให้คนอ่านคล้อยตามแล้วหักมุมให้งวยด้วยความคลุมเครือ ผู้เขียนหลอมนอนโลกแห่งความจริงและความลวงเข้าด้วยกัน เปิดปะทะกันระหว่างศาสตร์กับไสย เช่น อากาศผีเข้าซึ่งเป็นพรหมแดนใกล้ชิดกับปฏิกิริยาทางจิต แล้วแต่จะมองจากมุมใด รวมทั้ง “ผม” เจ้าของเรื่องเล่าก็เป็นตัวละครที่มีหลายแง่มุม ทั้งมุมที่กำหนดโดยคนอื่น มุมที่ตัวเองเป็น และมุมที่ตัวเองคิดสร้างให้เป็น ความจริงความลวงจึงปะทะสังสรรค์กันอย่างใกล้ชิดจนนวนิยายเรื่องลับแล, แก่งคอย เป็นวรรณกรรมที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความเป็นมนุษย์ยิ่งขึ้น

คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ราชบัณฑิต ภาควิชาวรรณศิลป์ สาขาวิชาวรรณกรรมร้อยกรอง บรรยายเรื่อง “วรรณคดีไทย รากฐานทางวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ ให้โลกรู้ว่าเมืองไทยมีดี” ความโดยสรุปว่า “วรรณคดีไทย รากฐานทางวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ ให้โลกรู้ว่าเมืองไทยมีดี” หรือ “ความงดงามของภาษาไทย มรดกทางใจของคนไทยทั้งชาติ ให้โลกรู้ว่าเมืองไทยมีดี” หรือ “วรรณคดีไทย มรดกทางใจของคนไทยทั้งชาติ ให้โลกรู้ว่าเมืองไทยมีดี” หรือ “วรรณคดีไทย รากฐานทางวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่” และ “เมืองไทยมีดี” ล้วนเป็นคำที่ประทับใจ แม้ว่าข้อความข้างต้นจะเป็นคำโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ชนิดหนึ่ง แต่ผู้ทำโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้เลือกนำเรื่องวรรณคดีไทย มาเป็นแก่นเพื่อจัดทำภาพเสนาทางโทรทัศน์ รวม ๓ เรื่อง คือ (๑) บทละครเรื่องนางมโนहरา (บทละครครั้งกรุงเก่า) (๒) บทละครเรื่องวิภาวพระสมุทร (๓) บทละครพูดคำฉันท์เรื่องมัทนะพาธา วรรณคดีเหล่านี้ล้วนเป็นวรรณคดีที่มีชื่อเสียงพร้อมด้วยคุณลักษณะแห่งวรรณศิลป์

ผู้จัดทำโฆษณาออกแบบภาพโฆษณาได้งดงามมาก เรื่องที่ ๑ เรื่อง มโนहरา แสดงภาพนางมโนहरากินรีสาวยกำลังบิรอนนอนอยู่บนผ้าขนานน้ำตกในป่าทึมพาด เรื่องที่ ๒ เรื่องวิภาวพระสมุทร พระราชินีพอนในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว แสดงภาพนางอันโดรมเดาขณะนั่งอยู่บนโขดหินในทะเล ชินชมไข่มุกอันเป็นทรัพย์ล้ำค่าของท้องทะเลไทย เรื่องที่ ๓ เรื่องมัทนะพาธา แสดงภาพนางมัทนากับกุหลาบแดงแย้มกลีบสวยสุด เป็นที่น่ายินดีที่บริษัทโฆษณาเห็นความสำคัญของวรรณคดีไทย และนำนางในวรรณคดีสำคัญทั้ง ๓ เรื่องไปเป็นโฆษณา นับว่าเป็นการแสดงคุณค่าของวรรณคดีในเชิงธุรกิจการค้าอีกแนวหนึ่ง นอกเหนือจากการที่ใช้วรรณคดีเป็นประโยชน์ในด้านศิลปะบันเทิง เช่น โขน ละคร หรือเพลงขับร้อง บทละครเรื่องมโนहरาก็นับว่าดีกับวรรณคดีไทยเรื่องอื่น ๆ ที่มีคุณค่าทางระเบียบของภาษากวีนิพนธ์ แต่มีเพียงตอนพราวนบุญจับมโนहरาไปถวายพระสุธน ในเรื่องสะท้อนภาพสังคม ถึงความเชื่อ เช่น ผันดีฝันร้าย และยังคงกล่าวถึงเรื่องรามเกียรติ์ เมื่อพระฤาษีโกนาพบพอบนางสีดา จึงเป็นหลักฐานแสดงว่า มีเรื่องราวเกียรติ์เดิมแล้วแต่ครั้งกรุงเก่า ตลอดจนความเชื่อเรื่องเคราะห์ดี เคราะห์ร้าย การแต่งกายหรือเครื่องสำอางของสตรีโบราณ การละเล่นของไทยสมัยโบราณ เป็นต้น บทละครพูดเรื่องวิภาวพระสมุทร เป็นผลงานพระราชินีพอนที่ถึง พร้อมด้วยคุณลักษณะของวรรณศิลป์ มีถ้อยคำเด่น งดงามสละสลวย ประทับใจ มีสุนทรียรสครบ

ถ้วน ทั้งในเรื่องเกี่ยวกับความรัก คติชีวิตเกี่ยวกับความหลงใหล ธรรมชาติของหญิงชายที่มีความรักต่อกัน อำนาจของความรักสามารถเปลี่ยนแปลงความหมายมุ่งจะทำร้ายให้กลายเป็นดีต่อกันได้ ในเรื่องยังทรงแทรกแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างสรรค์กำลังของกองทัพเรือให้แข็งแกร่ง ซึ่งเรื่องนี้อาจสืบเนื่องจากภูมิศาสตร์ของไทยมีดินแดนติดทะเล ชายฝั่งค้ำค้ำเข้ามาถึงได้ทางทะเลและพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวก็มีพระบรมราโชบายที่จะพัฒนาพลังของชาติในการป้องกันข้าศึกทางทะเล บทละครพูดคำฉันท์เรื่องมันพะพาธา หรือตำนานแห่งดอกกุหลาบ เป็นละครพูดคำฉันท์ ๕ องค์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ ได้รับยกย่องจากรรณคดีสโมสร ให้เป็นยอดของบทละครพูดคำฉันท์

ผู้บรรยายมีความยินดีที่วงการเศรษฐกิจการค้าเห็นคุณค่าของวรรณคดีไทยและใช้วรรณคดีวินิพนธ์ ๓ เรื่องดังกล่าวเป็นประโยชน์ด้านโฆษณา ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์แนวใหม่ หวังว่าทุกคนจะเห็นคุณค่าของวรรณคดีไทยสมดังคำโฆษณาที่ว่า “วรรณคดีไทย รากฐานทางวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ให้โลกรู้ว่าเมืองไทยมีดี”

- วันอังคารที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาโนช กงกะนันทน์** ภาควิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง บรรยายเรื่อง “*มัทนศิลป์อยุธยา*” ความโดยสรุปว่า ศิลปกรรมอยุธยาเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ถึงเมื่อเสียกรุงครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๑๘๘๓-๑๓๑๐) ศิลปกรรมส่วนใหญ่เป็นศิลปกรรมที่เกิดจากความบังเอิญทางศาสนาด้วยความศรัทธาอย่างสูง มีทั้งสถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประณีตศิลปกรรม มัทนศิลป์ ซึ่งกล่าวโดยรวมว่า “พุทธศิลป์” มัทนศิลป์ในสมัยอยุธยาที่นำเสนอเป็นมัทนศิลป์บนใบเสมาหินสมัยอยุธยา รูปแบบของใบเสมาทั่วไปเป็นลักษณะกลีบบัว ทำด้วยศิลา มีขนาดและความสูงแตกต่างกันตามสมัย คือ ยุคที่ ๑ อยุธยาตอนต้น ยุคที่ ๒ อยุธยาตอนกลาง และยุคที่ ๓ อยุธยาตอนปลาย

ยุคที่ ๑ อยุธยาตอนต้น (พ.ศ. ๑๘๘๓-๒๐๓๑) เริ่มตั้งแต่พระเจ้าอู่ทองทรงสร้างกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีจนถึงสิ้นรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ใบเสมาหินขนาดใหญ่ ใช้ปกคลุมในดินโดยไม่มีแท่นรองรับ มีการแกะสลักลวดลายบนใบเสมาเป็นเรื่องราวเพื่อเสนอความรู้ เช่น พุทธประวัติ ชาดก ตลอดจนลวดลายงดงามอื่น ๆ วัสดุที่สร้างนิยมใช้หินชนวน ต่อมา ภายหลังใบเสมาหินขนาดเล็ก รูปแบบเรียบง่ายไม่มีเครื่องตกแต่งอลังการ ทั้งนี้น่าจะเพราะได้รับอิทธิพลจากลัทธิหินยานของลังกาที่นิยมฝึกกรรมฐานเพื่อให้จิตใจไม่ฟุ้งซ่าน ไม่ยินดีในร้ายในเครื่องประดับใด ๆ ยุคที่ ๒ อยุธยาตอนกลาง (พ.ศ. ๒๐๓๔-๒๑๓๑) เริ่มตั้งแต่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ จนถึงสิ้นรัชกาลพระเจ้าทรงธรรมใบเสมา ในยุคนี้มีรูปแบบสวยงาม ตรงเส้นกลางของใบเสมามีเส้นหยัก วัสดุที่ใช้แกะสลักเป็นหินอ่อนหรือหินเนื้อละเอียดบางชนิด ใบเสมาหินขนาดเล็กและมีการก่ออิฐถือปูนเป็นฐานรองรับอีกทีหนึ่ง รูปแบบเรียบง่าย แต่สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นในยุคนี้คือ การล่องรักปิดทองบนใบเสมา ยุคที่ ๓ อยุธยาตอนปลาย (พ.ศ. ๒๑๓๓-๒๓๑๐) เริ่มตั้งแต่แผ่นดินพระเจ้าปราสาททองจนถึงเสียกรุงครั้งที่ ๒ ยุคนี้เป็นยุคที่รุ่งเรืองมาก มีความอุดมสมบูรณ์และมั่งคั่ง ใบเสมาไม้รูปทรงที่แบบบาง มีความละเอียดอ่อนและมีลายประดับเพิ่มพื้นที่ สะท้อนให้เห็นความเบิกบานทางความคิด ส่วนบนสุดของเสมามีพระเกี้ยวประดับ ตามเสมาประดับด้วยลายวงกลมสองวง ซึ่งเข้าใจว่าน่าจะรับอิทธิพลมาจากขอม วัสดุที่นิยมใช้สร้างเป็น หินทรายขาวนวลหรือหินทรายแดง การออกแบบใบเสมาหินรูปแบบของใบเสมาไม้วิวัฒนาการจากอดีตถึงปัจจุบันไม่มากนัก คือ (๑) รูปทรงลดขนาดลง (๒) เนื้อหาและลวดลายที่ปรากฏบนใบเสมา แต่เดิมเป็นเรื่องราวอย่างพุทธประวัติ ชาดก แต่ต่อมามีลายประดับ (๓) วัสดุ เดิมใช้แผ่นดินเผา เช่น หินชนวน

หินอ่อน ปัจจุบันใช้ซีเมนต์หล่อจากแบบในฐานะที่เป็นช่างออกแบบมีความประสงค์ที่จะออกแบบชิ้นใหม่ โดยคงลักษณะเดิมไว้ แต่เปลี่ยนลวดลายประดับใหม่ ทั้งนี้ คาดว่าผลที่จะตามมาคือ การใช้อาถเปลี่ยนแปลงไป คือ นำมาตกแต่งสถานที่เพื่อเพิ่มความงดงามอันเป็นอาหารของจิตใจประการหนึ่ง

ดร.ไพโรจน์ ทองคำสุก ภาควิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง บรรยายเรื่อง “*การอนุรักษ์โขนหน้าจ้อ*” ความโดยสรุปว่า โขนหน้าจ้อ เป็นการแสดงโขนบนเวทียกพื้นด้วยโครงเหล็ก หรือด้วยวิธีการจัดตั้งน้ำมันตั้งเรียงเป็นแนวยาว จากนั้นนำไม้กระดานวางในลักษณะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แล้วปูทับด้วยผ้าอย่างตลอดแนว มีจอผ้าขาวขึงตามความยาวของโรง ด้านล่างของจอผ้าขาวมีตารางประกอบไว้เพื่อให้คนดนตรีสามารถมองเห็นตัวโขนได้อย่างชัดเจน สองข้างจอมีประตูสำหรับนักแสดงเข้าออก ด้านขวามือของผู้ชมมีภาพเขียนเป็นรูปปราสาทราชวัง สมมติเป็นกรุงลงกา หรือเมืองยักษ์ ด้านซ้ายมือของผู้ชมเป็นรูปพลับพลาพระราม ด้านหลังจอผ้าขาว และภาพเขียนทั้งสองภาพจะมีเสา ๗ ต้น (ซึ่งมีธงชาติอยู่ที่หัวเสา) เป็นส่วนที่ยึดผ้าขาว ด้านหลังของเวทีมีส่วนที่ยกพื้นเป็นที่ตั้งวงปี่พาทย์

จาริตในการแสดงโขนหน้าจ้อ คือ (๑) ดนตรี ใช้วงปี่พาทย์เหมือนการแสดงโขนประเภทอื่น แต่เพิ่มเครื่องดนตรีชิ้นหนึ่งคือ โกร่ง ตีประกอบเพลงหน้าพาทย์ที่มีกลองทัดตี ทั้งนี้เพื่อให้เกิดเสียงดังครึกครื้นดังเพลงแน่นอนขึ้น เพราะการแสดงโขนหน้าจ้อจัดแสดงกลางแจ้ง เสียงที่ดังจะได้เรียกผู้คนมาชมการแสดงโขน (๒) การบรรเลงเพลงโหมโรง มีการบรรเลงเพลงโหมโรงก่อนเริ่มการแสดงประมาณ ๓๐ นาที เพื่อเชิญชวนคนดูให้มาชมการแสดงโขน (๓) ผู้แสดงโขนหน้าจ้อ ตัวที่เป็นเสนา นางกำนัล ต้องคลานออกไปนั่งเฝ้าก่อนที่ตัวนายจะเดินออก และกลับเข้าฉากหลังจากที่ตัวนายเดินเข้า (๔) ตำแหน่งการนั่งของผู้แสดงโขนหน้าจ้อ นั่งตามความยาวของเวทีที่ใช้แสดง พวกเสนาที่นั่งคู่กันหันหน้าเข้าหานาย หันข้างให้ผู้ชม พิเศษและพยายามนั่งตรงกลางระหว่างลิบแปดมงกุฎ เป็นต้น (๕) การเข้าออกของผู้แสดง ฝ่ายพระออกด้านซ้ายของผู้ชม ฝ่ายยักษ์ออกด้านขวาของผู้ชม เป็นต้น (๖) บทโขน ด้วยการแสดงที่ไม่มีม่านเปิดปิด และไม่มีฉากประกอบการแสดง บทโขนจึงต้องมีความต่อเนื่องกัน และระบุตัวโขนเข้าออกให้ชัดเจน (๗) ผู้พากย์ เจรจาแทน มีเฉพาะผู้ชาย แม้จะพากย์แทนตัวนางก็ตาม (ใช้ผู้พากย์ที่มีน้ำเสียงอ่อนหวาน นุ่มนวล ไม่ดัดเสียง) (๘) การบอกบทร้อง ผู้พากย์เจรจาโขน ต้องบอกบทร้องด้วยเสียงดังนำก่อนนักร้องทุกครั้ง เพื่อให้ผู้แสดงรับท่อนที่จะรำ (๙) การเรียกเพลงหน้าพาทย์ ผู้พากย์จะเรียกเพลงหน้าพาทย์หลังจากจบการพากย์ (๑๐) การแผลงศร เมื่อพระรามทำท่าแผลงศรออกไป จะมีตัวตลกโขนถือลูกศรวิ่งออกจากประตูด้านพระราม แล้ววิ่งไปหาฝ่ายยักษ์ที่เป็นคู่ต่อสู้ โดยนำลูกศรเข้าตีกับคันศรของฝ่ายยักษ์ จากนั้นก็นำลูกศรปักที่อกยักษ์ ปีพาทย์จะบรรเลงเพลงโอดทันที

การแสดงโขนหน้าจ้อในปัจจุบัน อาจมีการแสดงเพียง ๒-๓ ครั้งต่อปี เมื่อความทราบถึงสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระองค์ทรงห่วงใยและมีพระราชประสงค์ที่จะอนุรักษ์โขนหน้าจ้อให้ประชาชนได้รู้จักวิธีการแสดงโขนแบบโบราณ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ บรรเลงระนาดเอกประกอบการแสดงโขนหน้าจ้อชุด สิกทศกัณฐ์ขาดเศียรขาดกร นอกจากนั้น ยังมีพระราชดำริให้จัดการแสดงโขนหน้าจ้อแบบโบราณ เรื่องรามเกียรติ์ซึ่งเป็นตอนที่คนไทยแต่งขึ้นเอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงแหล่งทรัพยากรทางวัฒนธรรมไทยอย่างแท้จริง นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่เหล่าศิลปินกรมศิลปากรและประชาชนไทยทั้งปวงอย่างหาที่สุดมิได้

ผู้สนใจบทความดังกล่าวขออนุญาตค้นคว้าได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารราชบัณฑิตยสถาน ห้องสมุดราชบัณฑิตยสถาน โทรสารหมายเลข ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๙๒ หรือทางเว็บไซต์ www.royin.go.th ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ไขปัญหาภาษาไทย

- ถาม** คำว่า serf ในศัพท์ทางประวัติศาสตร์ใช้ว่าอย่างไร
ตอบ ใช้ว่า ทาสติดที่ดิน
- ถาม** คำว่า slave ศัพท์ทางประวัติศาสตร์ใช้ว่าอย่างไร
ตอบ ใช้ว่า ทาส
- ถาม** คำว่า slaveholder ศัพท์ทางประวัติศาสตร์ใช้ว่าอย่างไร
ตอบ ใช้ว่า เจ้าทาส หรือ เจ้าของทาส
- ถาม** คำว่า slave trade ศัพท์ทางประวัติศาสตร์ใช้ว่าอย่างไร
ตอบ ใช้ว่า การค้าทาส
- ถาม** คำว่า Slave State มีความหมายว่าอย่างไร
ตอบ หมายถึง รัฐในภาคใต้ของสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นรัฐมีทาส และสนับสนุนการมีทาส ก่อนการเกิดสงครามกลางเมืองอเมริกัน (ค.ศ. ๑๕๖๑-๑๘๖๕)
- ถาม** คำว่า สวรรตสำคัญ กับ สวรรตละสำคัญ คำใดเขียนถูกต้อง
ตอบ คำที่เขียนถูกต้องคือ สวรรตละสำคัญ
- ถาม** คำว่า สารประโยชน์ กับ สารประโยชน์ คำใดเขียนถูกต้อง
ตอบ คำที่เขียนถูกต้องคือ สารประโยชน์

- ถาม** ราชศัพท์ของคำว่า ให้ ที่ใช้แก่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ใช้ว่าอย่างไร
ตอบ ใช้ราชศัพท์คำว่า พระราชทาน
- ถาม** คำว่า ไนยะ, นัย, นัยยะ คำใดเขียนถูกต้อง
ตอบ คำที่เขียนถูกต้องคือ นัย อ่านว่า ไน หรือ ไนยะ เช่น ดีความได้หลายนัย อ่านว่า ดี-ความ-ได้-หลาย-ไน หรือ อ่านว่า ดี-ความ-ได้-หลาย-ไน-ยะ ก็ได้ แต่คำว่า นัยว่า ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์ ที่มีความหมายว่า มีคำว่า อ่านว่า ไน-ว่า ควรใช้ถ้อยคำว่า อัญเชิญพระบรมราโชวาท หรือ เชิญพระบรมราโชวาท จึงจะถูกต้อง
- ถาม** แบบแผนการใช้ถ้อยคำของราชสำนักทั้งสำนัก ราชเลขาธิการ และสำนักพระราชวัง ใช้ว่า เชิญพระบรมราโชวาท
ตอบ แบบแผนการใช้ถ้อยคำของราชสำนักทั้งสำนัก ราชเลขาธิการ และสำนักพระราชวัง ใช้ว่า เชิญพระบรมราโชวาท
- ถาม** ราชศัพท์คำว่า รูปถ่าย ที่ใช้แก่เจ้าฟ้าและพระองค์เจ้า ใช้ว่าอย่างไร
ตอบ ราชศัพท์คำว่า รูปถ่าย ที่ใช้แก่เจ้าฟ้าและพระองค์เจ้า ใช้ว่า พระรูป

ราชบัณฑิตยสถาน
 สนามเลื้อป่า เขตดุสิต
 กทม. ๑๐๓๐๐

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
 ใบนุญาตที่ ๑๘๖/๒๕๕๐
 ไปรษณีย์ดุสิต

จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน เพื่อเผยแพร่งานวิชาการ ข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ ของราชบัณฑิตยสถาน

ที่ปรึกษา นายชรรค์ชัย บุญปาน
 นางมณีรัตน์ ผลิพัฒน์
 นางจินตนา พันธุ์พัก
 ศาสตราจารย์ นพ.ยงยุทธ วัชรดุลย์
 ดร.วิจิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์
 รองศาสตราจารย์ ดร.สมควร กวียะ
 ศาสตราจารย์พิเศษเสฐียรพงษ์ วรรณปก

จัดทำโดย ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ราชบัณฑิตยสถาน
บรรณาธิการ นางสาวสุปัญญา ชมจินดา
กองบรรณาธิการ

นางสาวอารี	พลดี	นางพรทิพย์	เดชทิพย์ประภาพร
นางสาวปิยรัตน์	อินทร์อ่อน	นายอาคม	คงทน
นางสาวกระลำภักษ์	แพรงทอง	นางสาวสุกุลรัตน์	นำจิตรชื่น
นางกนกวรรณ	ทองตะโก	นางปัญจมา	สุดสวาท
นางสาวกุลศิรินทร์	นาคไพจิตร	นายอภิเดช	บุญสงค์
นางสาวจินดารัตน์	โพธิ์นอก		

พิมพ์ที่ : บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด ๓๐๗ ซอยลาดพร้าว ๘๗ วังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐ โทร. ๐ ๒๕๖๖ ๖๖๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๒๕๑๒, ๐ ๒๕๖๖ ๖๖๐๙